

Varhaisiän
musiikkikasvatus

keskeiset
tavoitteet

Yleiset tavoitteet

- Varhaisiän musiikkikasvatus perustuu lapsen oppimisvalmiuksien sekä kokonaisvaltaisen kehityksen tukemiseen. Keskeiset elementit varhaisiän musiikkikasvatuksessa ovat musiikki ja leikki. Musiikillinen kasvuympäristö rikastuttaa mielikuvitusta, herkistää aisteja ja tukee tunneilmaisua. Lapsen itsetuntoa vahvistetaan huomioimalla hänen henkilökohtaiset vahvuutensa sekä omat kiinnostuksen kohteensa.
- Musiikkileikkikoulutoiminta on tavoitteellista musiikkikasvatusta, jonka sisältö koostuu rytmin, melodian, harmonian, dynamiikan, sointivärien ja muodon alkeiden opettamisesta.
- Monipuolinen musiikillinen taideintegraatio muotoutuu yhteisöllisen laulun, soiton, kuuntelun, liikkeen, rytmiikan sekä improvisaation ympärille. Kokonaisvaltaiset kokemukset ja elämykset musiikista ovat toimintamme perusta.
- Oppiminen pohjautuu asteittain etenevään opetussisältöön. Tuttuihin asioihin palataan vuosittain syventämällä ja laajentamalla aiemmin opittua.
- Lapsen luovuutta ja musiikillista mielikuvitusta aktivoidaan oman kokeilun, musiikillisen keksinnän sekä monipuolisen musiikkimateriaalin avulla. Tavoitteena on herättää kiinnostus musiikkiin, jonka kautta elinikäinen musiikkisuhde voi rakentua.
- Musiikkileikkitoimintaa järjestetään 0–2-vuotiaiden perhe- ja sisarusryhmissä, 3–4-vuotiaiden leikkiryhmissä ja 5–8-vuotiaiden soitin- ja rytmiikkaryhmissä. Oppitunnin pituus on lapsen iästä ja ryhmästä riippuen 45–60 minuuttia. Musiikkiopistolla on opetusta useissa toimipisteissä ja yhteistyöpäiväkodeissa.

Perheryhmät (vauvat vanhempineen)

Musiikin tekeminen tapahtuu vanhemman avulla turvallisen kanssakäymisen kautta.

Vanhemmat laulavat, loruilevat, koskettelevat, köröttelevät, soittavat, tekevät vauvajumppaa ja tanssivat vauvan kanssa. Tunneilla tutustutaan myös muskarin soittimistoon, kuunnellaan musiikkia ja rentoudutaan.

Keinuminen, köröttely ja liikkuminen ja tanssiminen musiikin mukana herättävät ja kehittävät rytmitajua ja tukevat lapsen motorista kehitystä sekä puheen ja laulutaidon kehitystä. Tunneilla koetaan perussyke eri tavoin.

Pyritään tukemaan varhaisen vuorovaikutussuhteen kehittymistä lapsen ja vanhemman välille. Vanhempia kannustetaan musisoimaan vauvan kanssa kotona.

Perheryhmät (1–2-vuotiaat vanhempineen)

Musiikin tekeminen tapahtuu yhdessä vanhemman kanssa ja työtavat ovat pääosin samoja kuin vauvaryhmissä. Toiminnassa huomioidaan erilaiset persoonallisuus- ja temperamenttityypit.

1–2-vuotiaat aktivoidaan taputtamaan, vilkuttamaan, laulamaan, soittamaan, liikkumaan, tanssimaan ja myös kuuntelemaan pieniä hetkiä yhdessä vanhemman kanssa. 2-vuotiaat toimivat hetkittäin jo itsenäisesti tunnilla.

Sormi- ja kosketteluleikit, köröttelyt ja keinuttelut kuuluvat myös tunnin kulkuun. Muskarissa soitetaan keho- ja rytmi- ja melodiasoittimia. Leikeissä koetaan perussyke monin tavoin.

Leikkiryhmät (3–4-vuotiaat)

- 3–4-vuotiaiden musiikkileikkikoululaisten leikkiryhmässä totutellaan käymään tunneilla ilman omaa aikuista, sekä opetellaan yhdessä toimimista ryhmänä. Tunneilla lauletaan, loruillaan, soitetaan (mm. keho-, rytmi- ja melodialyömäsoittimia), improvisoidaan, kuunnellaan musiikkia sekä liikutaan musiikin mukaan eri tavoin.
- Musiikillisiin peruskäsitteisiin tutustutaan leikinomaisen oppimisen kautta. Motorisia taitoja, sekä keskittymis- ja kuuntelukykyä kehitetään. Perussykkeen kokeminen eri tavoin on keskeistä.
- Opetellaan luonnollista ja tervettä äänenkäyttöä. Lauluvarastoa kartutetaan uusilla lauluilla. 4-vuotiaiden ryhmässä voidaan melodian kulkua havainnollistaa myös relatiivisen solmisaation kautta, helppojen laulujen avulla.

Soitinryhmät (5-vuotiaat)

5-vuotiaiden soitinryhmät:

- Ryhmässä aloitetaan 5-kielisen kanteleen tai ukulelen soitto. Soiton harjoittelu alkaa improvisoiden ja tuttuja lauluja korvakuulolta säestäen sointusymbolien avulla. Lapsia kannustetaan omien laulujen säveltämiseen.
- Oppituntien materiaalina on selkeärytmiset laulut ja lorut sekä soitinsadut. Tunneilla tutustutaan rytmisymboleihin ja nuotinluvun alkeisiin.
- Soitinryhmissä käytetään leikkiryhmistä tuttuja työtapoja; laulamista, soittamista (mm. keho-, rytmi- ja melodialyömäsoittimilla), musiikkiliikuntaa, kuuntelua ja tanssimista.

Soitinryhmät (6–7-vuotiaat)

6–7-vuotiaiden soitinryhmät:

- Ryhmässä käytetään samoja työtapoja kuin 5-vuotiaiden ryhmässä. Tunneilla harjoitellaan erilaisia säestys- ja melodiansoittotapoja ja vahvistetaan aiemmin opittuja rytmii- ja melodiataitoja. Hienomotoriset soittimen käsittelytaidot lisääntyvät karkeamotoristen harjoitteiden avulla.
- Ryhmässä opetellaan nuottikuvasta soittamista sekä improvisoidaan ja kannustetaan omien sävellysten tekemiseen.
- Tutustutaan musiikkiopiston instrumenttivalikoimaan.

Rytmiikkaryhmät (5–7-vuotiaat)

- Rytmiikkaryhmissä käytetään leikkiryhmistä tuttuja työtapoja; laulamista, soittamista (mm. keho-, rytmi- ja melodialyömäsoittimilla), musiikkiliikuntaa, kuuntelua ja tanssimista. Sana- ja kehorytmit sekä rytmileikit kehittävät rytmin hahmotustaitoja ja toimivat perustana soittamiselle. Tunneilla myös improvisoidaan ja keksitään omia rytmejä.
- Rytmiikkatunneilla tehtävillä harjoitteilla vahvistetaan motorisia valmiuksia sekä soitinten ja välineiden käsittelytaitoja. Yhdessä rytmitellen ryhmätyöskentelytaidot ja sosiaalinen vuorovaikutus kehittyvät.

Musiikillisen tiedon puu

